

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 25/2023
16.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. КЗ и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Илије Поповића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 19.05.2023. године и Пои-По1 16/10-Кв-По1 435/23 од 24.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Илије Поповића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 19.05.2023. године и Пои-По1 16/10-Кв-По1 435/23 од 24.07.2023. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу одбацује.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 19.05.2023. године, према власнику окривљеном АА остављено је на снази привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела одређено решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 бр 16/10 од 15.03.2010. године, последњи пут контролисано и остављено на снази решењем овога суда од 20.05.2022. године, а којим је од овог окривљеног привремено одузета имовина за коју постоји основана сумња да је проистекла из кривичног дела које му се ставља на терет и то стан број .. у улици ... број .. у ..., по структури петособан, површине 153,64м², и одређено да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине, а да ће привремено одузетом имовином управљати Дирекција за управљање одузетом имовином.

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10-Кв-По1 435/23 од 24.07.2023. године, одбијена је жалба окривљеног АА

од 30.05.2023. године, изјављена против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 19.05.2023. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Илија Поповић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) у вези члана 4. став 1. и 2. ЗКП и члана 5. КЗ, повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП у вези са чланом 23. став 2. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, а из образложења произилази да је захтев поднет и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 440. ЗКП), повреде Устава РС и Протокола 1. став 1. тачка 1. и Протокола 7. члан 4. и члан 6. Европске конвенције о људским правима и повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане одлуке преиначи у смислу непостојања услова за њихово доношење, а у складу са важећим Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 94/16).

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи, да је решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 19.05.2023. године, остављена на снази мера привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела одређена према окривљеном АА решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 15.03.2010. године, упркос томе што је решењем истог суда Пои-По1 16/10 од 24.03.2017. године правноснажно одлучено да одузимање исте имовине може трајати до доношења одлуке о захтеву за трајно одузимање имовине с тим да по том решењу може трајати до даље одлуке суда, а најдуже до 24.03.2018. године, услед чега су побијане одлуке донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП а у вези са чланом 4. став 2. ЗКП који прописује да правноснажна одлука не може бити измењена на штету окривљеног.

По налажењу Врховног суда обавеза преиспитивања оправданости даљег трајања правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, која је према окривљеном АА изречена правноснажним решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 15.03.2010. године (које је претходно контролисано и остављено на снази решењем истог суда Пои-По1 16/10 од 20.05.2022. године) предвиђена је одредбом члана 34. став 3. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 94/16) којом је прописано да суд до подношења захтева за трајно одузимање имовине најмање једном годишње, по службеној дужности, преиспитује одлуку о

привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Из наведеног разлога, у конкретном случају, суд је био у обавези да у року од годину дана од претходног преиспитивања оправданости даљег трајања правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, по решењу Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 20.05.2022. године, поново исту преиспита, а што је и учинио дана 19.05.2023. године побијаним првостепеним решењем.

По налажењу Врховног суда, у поступку преиспитивања оправданости даљег трајања мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела суд не одлучује поново о правноснажно изреченој мери, већ зависно од појаве нових околности, након правноснажно окончаног поступка привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, утврђује да ли је даље трајање мере оправдано или није или се блажом мером може обезбедити трајно одузимање такве имовине, услед чега су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до 24.03.2018. године, од стране овога суда оцењени као неосновани.

Предмет одлучивања у побијаним правноснажним решењима било је преиспитивање по службеној дужности оправданости даљег трајања претходно правноснажно изречене мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, тј. преиспитивање оправданости даљег трајања ове мере изречене правноснажним решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 16/10 од 15.03.2010. године, које је претходно контролисано и остављено на снази решењем истог суда Пои-По1 16/10 од 20.05.2022. године, а приликом тог преиспитивања суд није овлашћен да испитује основаност и законитост правноснажне одлуке којом је та имовина претходно правноснажно привремено одузета, већ само одлучује о томе да ли и даље постоје околности утврђене том правноснажном одлуком које оправдавају њено даље трајање, или су се појавиле околности које указују да даља примена наведене мере није оправдана и да је треба укинути (члан 35. став 1. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела) или да су се појавиле околности које указују да се и блажом мером може обезбедити трајно одузимање имовине, у ком случају се мера привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела замењује мером забране располагања таквом имовином (члан 35. став 2. наведеног закона), па су по налажењу Врховног суда, имајући у виду све напред наведено, неосновани наводи захтева да привремено одузимање имовине у конкретном случају може трајати најдуже до 24.03.2018. године и да сва каснија продужења ове мере нису била могућа, као и наводи којима се указује да су правноснажна решења донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка, јер се ради о правноснажно пресуђеној ствари, при чему је одлука измењена на штету окривљеног.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, у делу у коме се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 4. став 1. и 2. ЗКП оцењен је као неоснован.

Бранилац окривљеног АА, у захтеву за заштиту законитости наводи да суд приликом доношења одлуке о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела, мора да утврди да ли је за ту имовину разумно претпоставити да је

стечена незаконитим активностима, порекло те имовине, начин на који су релевантни докази прикупљени, правичност тог поступка, чињеницу да ли је власник или треће лице био на адекватан начин заступан и информисан о активностима суда и тужилаштва, као и да ли му је дата могућност да се изјасни на одговарајући начин о свим околностима везаним за његову финансијску ситуацију, посебно имајући у виду да би применом уписа забране располагања привремено одузетом имовином, држава у довољној мери остварила циљ због кога се та мера изриче, обзиром да је протеклом преко 10 година та привременост изгубила свој значај и постала обесмишљена, а управљање том имовином, располагањем, издавањем или на други начин, приходује се и пуни државни буџет.

На напред наведени начин бранилац окривљеног АА оцењује испуњеност услова за доношење решења о одређивању мере привременог одузимања што није предмет овог поступка и оправданост продужења мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, дакле, полемиче са чињеничним утврђењима суда, што, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом прописан разлог због кога је окривљеном и његовом браниоцу дозвољено подношење захтева за заштиту законитости, па је захтев у том делу оцењен као недозвољен.

Чланом 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) овог законика мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Бранилац окривљеног АА, у складу са чланом 484. ЗКП, уз поднети захтев за заштиту законитости није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, па захтев, у делу у коме је поднет због повреде Устава РС и Протокола 1. члан 1. став 1. и Протокола 7. члан 4. и члана 6. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног АА у уводу захтева, као разлог подношења истиче и повреду кривичног закона и члана 441. став 3. у вези са чланом 23. став 2. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, међутим, како бранилац у образложењу захтева уопште не указује у чему се наведена повреда закона састоји, то захтев у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона подразумева како опредељење о којој тачно повреди закона је реч, тако и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. Стога је Врховни суд, обзиром да не може по службеној дужности испитивати у чему се евентуална повреда закона састоји, будући да се у складу са одредбама члана 489. став 1. ЗКП креће само у границама поднетог захтева, односно разлога, дела и правца побијања, нашао да поднети захтев и у овом делу одбацио јер нема законом прописан садржај.

Надаље, повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА такође указује, не односи се на решења у односу на које је захтев поднет, тј. у односу на побијана решења нема образложење, па је Врховни суд оценио да захтев у том делу нема законом прописан садржај.

Из напред наведених разлога, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, у делу у коме је захтев одбачен, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**